

Új fejlesztések és a VKI kapcsolata

Rákosi Judit
Ungvári Gábor

Az új fejlesztések szemlélete

- VKI: A célok elérése, esetenként a romlás megakadályozása kivételes esetben meghiúsulhat a felszíni víztest fizikai jellemzőiben vagy egy felszín alatti víztest vízszintjében **bekövetkezett új változások, illetve új emberi tevékenységek** (pl. nagy infrastruktúrális projektek) hatására.
- Igazolni kell, hogy nincs jobb megoldás, ez elsőrendű közérdek, és/vagy a környezet és a társadalom számára a VKI célkitűzéseinek teljesítésével elérhető előnyöket felülmúlják az emberi egészség terén bekövetkező új változások vagy módosulások, valamint az emberek biztonságának megőrzésében vagy a fenntartható fejlődésben jelentkező előnyök
- Az új fejlesztés úgy vizsgálendő, mint ha már meglévő létesítményről beszélünk és esetében indokolható lenne-e az erősen módosított

Erősen módosított víztest kijelölés

- 1. Azoknak a víztesteknek a kijelölése, ahol a jó állapot elérése lehetetlen olyan intézkedés nélkül, amely a VKI-ban felsorolt jelentős emberi igényeket ne sértené. A társadalmi vélemény ennek az igénynek a jogosságát erősíti meg.
- 2. A jó állapot elérését szolgáló intézkedést – az előző pontban említett emberi igény más módon történő kielégítése miatt – csak aránytalan költségek (aránytalan társadalmi-gazdasági hátrányok) mellett lehet megvalósítani.
- Amennyiben egy hidromorfológiai beavatkozás több célt szolgál, elég az egyik igény helyettesíthetőségéről bebizonyítani, hogy aránytalanul költséges.

Jelentős emberi igények

- Ivóvíz ellátás
- Vízienergia-termelés
- Öntözés
- Ökológiai vízpótlás
- Belvízvédelem
- Árvízvédelem
- Halászat
- Rekreáció

Vizsgálatok szerepe az új fejlesztések engedélyezésében

- Környezeti Hatásvizsgálat
- Stratégiai környezeti vizsgálat
Új fejlesztések hatásának vizsgálata
- Környezeti felülvizsgálat
Kezdeményezés ott, ahol több kibocsátó, nem ismert a terhelést okoz
- Követelmények jogszabályi szintű rögzítése
- A programok, tervek illetve beruházások döntési és engedélyezési rendszerbe illesztése
- Az SKV, KHV eljárásban a VGT szempontok érvényesülésének biztosítása (konkrét szabályozási javaslat az OVGT-ben).
- Útmutató kidolgozása szükséges
- Eredmény: Minden program, projekt esetében igazolni kell a VKI követelményeinek való megfelelést, illetve a mentesség indoklását részletesen a társadalom bevonásával kell elvégezni.

KHV módosítási javaslat koncepciója

- Jó állapotot elérő változat kidolgozása
- Ha ez a változat csak aránytalanul magas költségekkel valósítható meg, akkor részletes elemzéssel szükséges kimutatni, hogy a projekt célja valóban kiemelkedően fontos emberi igényt elégít ki, és ennek nincs egy másfajta, a környezet szempontjából kedvezőbb megoldása.
- A megvalósítható változat a jó állapotra vonatkozó változat egyszerűsítéseivel dolgozandó ki

Aránytalan költség megállapításának szempontjai

- A társadalmi funkció alátámasztása
 - etikai megfontolások (egészség, biztonság, környezet)
 - megélhetés feltételeire gyakorolt hatás
 - Érintettek száma / aránya
 - Érintett gazdasági ágazat súlya, eltartóképesség nagysága, lokális súlya
- Változatok kidolgozása a VKI cél elérése érdekében – költség összevetés
- A társadalmi funkció kielégítéséhez alternatív megoldások vizsgálata – mekkora közvetlen és közvetett költséggel járnak?
- A költségek meghaladják-e a hasznokat – beleértve a közvetett költségek és hasznokat is
- A költségviselők (egyes) csoportjai számára a rájuk háruló költség a teherviselő képességükhöz képest túl nagy.

A hajózóút fejlesztés esetén vizsgálándó kérdések

- Beavatkozási alternatívák
 - különbség az ökológiai hatásokban
 - különbség a hajózás költség szintjére gyakorolt hatásában
 - a belvízi fuvarozás gazdaságosságát javító más megoldások költségei és hasznai
- Hajózás súlya a hazai és a tranzit szállításokban az érintett viszonylatokban
- Alternatív szállítási útvonalak – kiépítés, fejlesztés költsége
- A szállítási mód váltás negatív externális költsége az energia input oldalán és a pozitív externális költségek a vízfolyásra gyakorolt hatásokban

A döntés felelőssége

- Guidance Document No. 20 GUIDANCE DOCUMENT ON EXEMPTIONS TO THE ENVIRONMENTAL OBJECTIVES
- http://circa.europa.eu/Public/irc/env/wfd/library?l=/framework_directive/guidance_documents/documentn20_mars09pdf/_EN_1.0_&a=d
- 15. oldal '**Disproportionality**', as referred to in Article 4.4 and 4.5, **is a political judgement** informed by economic information, and an analysis of the costs and benefits of measures is necessary to enable a judgement to be made on exemptions.
- **Az „aránytalanság”**, ahogy azt a VKI joganyag 4.4 és 4.5 fejezete kifejti **egy politikai (értsd közösségi) döntés**, amihez közgazdasági információk adnak támpontot. Az intézkedések költségeinek és hasznainak összevetése szükséges, hogy a kivételekről szóló döntés meg lehessen hozni.